

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ เอสทีเอดี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ เอสทีเอดี สรุปผลได้ดังนี้

1. การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอดี ได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูล ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ และตัวชี้วัดรวมถึงขอบข่ายของรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส 21103 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอดี พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ และกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกแผน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา ก่อน และหลังเรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอดี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย พบว่า คะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 24.81$, S.D. = 6.665) ส่วน ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 48.03$, S.D. = 4.622) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ จากการเรียนรู้วิธีการสอนแบบการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอดี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือรูปแบบเอสทีเอดี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.289)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ เอสทีเอตี อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

การสร้างจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่สร้างขึ้นนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาจากสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตีและความพึงพอใจ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ พร้อมทั้งสร้างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตีตาม ขั้นตอนการสร้างของ Slavin (1980) 5 ขั้นตอน คือ 1) การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน 2) การทำงานเป็นกลุ่ม 3) การทดสอบย่อย 4) คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน และ 5) การรับรองผลงานของกลุ่ม โดยมีการประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีป เอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียให้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้อง กับ ผุสดี ชันผนิก (2555 : 79) ที่ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี พบว่า การจัด การเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี จึงเป็นวิธีหนึ่งที่มีความเหมาะสม ในการนำไปจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ ต้องการได้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี มีผลสัมฤทธิ์การเรียนในรายวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์จากการ เรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการสอนโดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี ผู้สอนมีกระบวนการในการสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสอน 2) ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม 3) ขั้นทดสอบย่อย 4) ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ และ 5) ขั้นให้รางวัล และจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มประกอบด้วย นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนที่แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน สมาชิกทุกคนในกลุ่ม

จะต้องมีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยนักเรียนแต่ละคนจะต้องพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาทุกประเด็น นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้อยู่ในระดับเก่งจะต้องให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนอ่อนกว่าให้เข้าใจด้วยการชี้แจง อธิบาย ยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสามารถคิดได้ด้วยตนเอง และเป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานกลุ่ม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการทำงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญ มีบทบาทเท่าเทียมกัน จึงมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่มากขึ้น เมื่อทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา จันทรแดง (2556) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเรียน พบว่า คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรารัตน์ นาพิรุณ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทนรายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใช้คะแนนหลังเรียนเป็นตัวแปรร่วมเพื่อทำนายคะแนนสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ พบว่า คะแนนสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากสมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี มีความพึงพอใจต่อการเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย พบว่าอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างหลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ง่ายต่อการเข้าใจ และบรรยากาศในการจัดเรียนการสอนส่งเสริมผู้เรียนได้ กล้าคิด กล้าทำ กล้าถาม ไม่เกรียด สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากขึ้น ทำให้มีความเข้าใจที่คงทนหลังได้รับ

การจัดการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเรือง พันธุ์งาม (2556) วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD เรื่องอัตราส่วนและร้อยละ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD เรื่องอัตราส่วนและร้อยละ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตี ผู้เรียนมักใช้เวลาในการทำกิจกรรมค่อนข้างมาก ดังนั้นครูผู้สอนควรควบคุมเวลาและเตือนผู้เรียนให้รักษาเวลาในการทำกิจกรรม เพื่อจะได้มีเวลาในการนำเสนอ และไม่กระทบกับเวลาที่จำเป็นต้องใช้ในขั้นตอนต่อไป
2. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตีเหมาะสำหรับเนื้อหาที่นักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ต้องอาศัยการอธิบายการให้คำแนะนำจากครูก่อน ดังนั้นครูต้องเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และต้องช่วยให้คำแนะนำกับนักเรียนตลอดเวลาเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียน
3. ในการทำงานกลุ่มนักเรียนมักจะไม่วางใจให้นักเรียนอ่อนทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพราะเกรงว่าจะทำงานไม่ดี ครูจึงต้องย้ำถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตน และให้นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย เพื่อส่งเสริมทักษะในการเรียนเพิ่มมากขึ้น
2. ควรทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตีกับการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคอื่น ๆ เช่น Jigsaw, Team Games Tournament เป็นต้น
3. ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอตีกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น